

Foruden hvad jeg saaledes har at indvende mod Lovforslaget i al Almindelighed, har jeg ogsaa noget at indvende mod Titelen. „Tjenestemænd” er et Ord, der forekommer mig en hel Del skruet. Jeg ved nok, at der ogsaa kan siges en Del til Forsvar for det, men det forekommer mig nok saa rimeligt at beholde det gamle hævdvundne Udtryk Embedsmænd, og naar man derimod indvender, at det ikke omfatter alle dem, der ere i Statens Tjeneste, eller alle, der skulle rammes af disse Bestemmelser, saa vilde det være meget let at komme ud derover ved et Pennestrøg, hvori man udviklede, i hvilken Betydning Udtrykket var at tage i denne Forbindelse, nemlig at det ogsaa skulde omfatte Bestillingsmænd o. s. v. — Naar der endvidere staaar „Adgang til Overtagelse af Bivirk-somheder”, saa forekommer det mig misvisende. Det er ikke alle Bivirk-somheder, man kan eller paa nogen Maade vil forbyde, der menes *lønnede* Bierherv — det frem-gaar af Lovforslaget —, men hvorfor saa ikke holde sig til Udtrykket Bierherv?

Naar jeg saa stærkt har advaret mod dette Lovforslag, er det naturligvis ikke særlig af Hensyn til det, der ligger i de enkelte Bestemmelser, men fordi selve Princippet er forkasteligt, idet det medfører en Kontrol med Folks private Liv, der gaar over alle Grænser. Der er jo ikke nogen Stilling her til Lands, hvor man tillader de overordnede at have Haands- og Halsret over de underordnedes Fritid. Om det saa er i de mest bundne Stillinger som Ene-pige eller Kreatur- og Hestepassere, hvis Fritid er meget stærkt indskrænket, saa have de dog en Fritid, som maa respekteres. Nu at ville indrette det hele saaledes, at Overledelsen, Staten kan trænge sig ind paa og raade over saa at sige hvert Minut af Embedsstændens Fritid, finder jeg saa antediluviansk, at det i sine Konsekvenser vil føre til det rene Slaveri. Derfor mener jeg, at Lovforslaget principielt er forkasteligt; at dets Enkeltheder ere inkonsekvente, er nok som paavist andre Steder, det skal jeg kun pege paa. At Lovforslagets Titel er uheldig, har jeg lige motiveret, jeg kan derfor ikke se rettere end, at selv om min Røst skulde være en Røst i Ørkenen, maa jeg indtrængende foreslaa Udvalget og det ærede Ting at føre Lovforslaget frem til Forkastelse, men skulde det endelig vedtages, synes jeg, at det vilde være mere i Konsekvens med den Aand, hvori det er skrevet, om man omdannede Titelen saaledes, at det kom til at hedde saadant noget som: Forslag til Lov om en delvis Indførelse

af Slaveriet; det, synes jeg, vilde ramme Tanken godt.

Konseilspræsidenten (*Klaus Berntsen*):

De Udtalelser, der ere faldne fra Ordførerne fra de forskellige Sider, give mig ikke Anledning til at forlænge denne Debat. Som allerede nævnt er dette Forslag et Produkt af de Overvejelser, der have fundet Sted i den af den tidligere Regering om dette Forhold nedsatte Kommission. Forslaget er vedtaget med stor Majoritet i Folketinget og har her været undergivet første Behandling og i Fjor været henvist til et Udvalg.

Hvad den ærede sidste Talers Udtalelser angaar, erkender jo det ærede Medlem, at de staa for hans egen Regning, og den Titel, han vil tildele dette Forslag, maa han se, om han kan faa vedtaget gennem Ændringsforslag, naar Sagen foreligger til anden eller tredje Behandling. Til her med det ærede Medlem at drøfte Spørgsmaalet om Folkevæbning finder jeg ikke, at der er Anledning. Det ærede Medlem har følt Trang til at give sin Uvillie mod dette Forslag Luft, og det er jo en fri Sag. Men naar det ærede Medlem helt vilde ignorere det foreliggende Forslag og ikke kunde tænke sig noget Motiv til dets Fremkomst, maa jeg minde om, at Forslaget er vedtaget enstemmigt af Medlemmerne af den Kommission, der havde til Opgave at drøfte denne Sag, og jeg gør da opmærksom paa, at i denne Kommission sad der en Højesteretsdommer, en Kriminalretsdommer, to Medlemmer af Centraladministrationen, nemlig forhenværende Departementschef Krieger og Generaldirektør Rubin, foruden en Landstingsmand og et Par Folketingsmænd. Det ærede Medlem vil altsaa se, at selv Medlemmer af de højeste Domsmyndigheder og af de højeste Grader i Centraladministrationen have fundet, at der var Anledning til at lovgive paa dette Punkt. Men da som sagt det ærede Medlems Udtalelser staa for hans egen Regning, skal jeg ikke opholde mig videre ved dem. Jeg skal kun anbefale Forslaget til velvillig Prøvelse i et Udvalg.

Til det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Brandes), der gjorde nogle Sidebemærkninger om Grundlovsudkastet, skal jeg sige, at jeg beklager, at det ærede Medlem glemte at tage Ordet om den Sag forleden, da den forelaa til Behandling. Det ærede Medlem var til Stede, og jeg havde ventet mig, at han ved den Lejlighed havde sagt et Par Ord, men da tav det ærede Medlem. Saa synes jeg ogsaa, at en Anledning til en